

GREEN DEAL

EIWITSHIFT
OP ONS
BORD 2.0

Green Deal

EIWITSHIFT OP ONS BORD 2.0

EI-MEET: MONITORING EIWITCONSUMPTIE BIJ
DE VLAAMSE OVERHEID 2024-2025

Vlaamse
overheid

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever

Toon Denys, Secretaris-Generaal
Departement Omgeving
Afdeling Beleid
Havenlaan 88, 1000 Brussel
beleid.omgeving@vlaanderen.be
www.omgevingvlaanderen.be

Depotnummer

D/2026/3241/222

Auteurs

Kristof Rubens – beleidsadviseur milieuverantwoorde voeding en groene economie, Departement Omgeving
Enya Wynants – procesbegeleider duurzame voeding, Departement Omgeving
Pieter-Jan De Marez – Adviseur Partnerschappen Klimaat en Duurzame Consumptie, Departement Omgeving
Laura Switten – consultant duurzame voeding, Ecotarian

Citatiewijze

Rubens, K., Wynants, E., De Marez, P. & Switten, L. (2026). EI-MEET: Monitoring eiwitconsumptie bij de Vlaamse overheid 2024-2025, Green Deal Eiwitshift op ons bord 2.0, Departement Omgeving, Vlaamse overheid

Referentie foto voorblad

Bron: Het Facilitair Bedrijf

Ondersteund door

**HET FACILITAIR
BEDRIJF**

Dit rapport bevat de mening van de auteur(s) en niet noodzakelijk die van de Vlaamse Overheid.

INHOUD

Colofon	2
Inhoud	3
Lijst van figuren	4
Lijst van tabellen	5
Voorwoord	6
Samenvatting	7
1 Inleiding	9
2 Resultaten Eiwitaankopen Het Facilitair Bedrijf 2024-2025	10
2.1 Algemeen beeld	10
2.2 Verschillende locaties	17
2.3 Mogelijke verklaringen	19
3 Milieu- en klimaatimpact	20
3.1 Algemeen beeld	20
3.2 Resultaten impactcategorieën	22
4 Conclusies	27
5 Methodologie	28
5.1 Bestelgegevens, locaties en aanbod	28
5.2 Eiweet voor foodservice	28
5.3 Milieu- en klimaatimpact	30
6 Kadering van het rapport	32
6.1 Hoe ziet het aanbod van Het Facilitair Bedrijf eruit?	32
6.2 Beleidscontext	32
7 Dankwoord	34
8 Referentielijst	35

LIJST VAN FIGUREN

Figuur 1: Bijdrage (%) van de voedingsgroepen 'plantaardig' en 'dierlijk' in de totale eiwitaankopen van Het Facilitair Bedrijf, 2024-2025 (Bron: eigen berekeningen op basis van gegevens Het Facilitair Bedrijf).....	10
Figuur 2: Bijdrage (%) van de voedingsgroepen 'plantaardige kerngroep', 'plantaardige restgroep', 'gemengd' en 'dierlijk' in de totale eiwitaankopen van Het Facilitair Bedrijf, 2024-2025 (Bron: eigen berekeningen op basis van gegevens Het Facilitair Bedrijf).....	12
Figuur 3: Aandeel (%) in totale gewicht van bestellingen voor verschillende productgroepen bij Het Facilitair Bedrijf, 2025 (Bron: Switten, 2026)	21
Figuur 4: Aandeel (%) in totale impact klimaatverandering (CO ₂ e) van bestellingen voor verschillende productgroepen bij Het Facilitair Bedrijf, 2025 (Bron: Switten, 2026)	22
Figuur 5: Top tien producten met de hoogste absolute impact op klimaatverandering en het totale gewicht in bestellingen (kg) bij Het Facilitair Bedrijf, 2025 (Bron: Switten, 2026).....	23
Figuur 6: Aandeel (%) in totale impact watergebruik (m ³) van bestellingen voor verschillende productgroepen bij Het Facilitair Bedrijf, 2025 (Bron: Switten, 2026).....	24
Figuur 7: Top tien producten met de hoogste absolute waterimpact (m ³) en het totale gewicht in bestellingen (kg) bij Het Facilitair Bedrijf, 2025 (Bron: Switten, 2026).....	24
Figuur 8: Aandeel (%) in totale impact landgebruik (pt) van bestellingen voor verschillende productcategorieën bij Het Facilitair Bedrijf, 2025 (Bron: Switten, 2026).....	25
Figuur 9: Top tien producten met het hoogste absolute landgebruik (pt) en het totale gewicht in bestellingen (kg) bij Het Facilitair Bedrijf, 2025 (Bron: Switten, 2026).....	25
Figuur 10: Aandeel (%) in totale impact eutrofiëring (mol N-eq) van bestellingen voor verschillende productcategorieën bij Het Facilitair Bedrijf, 2025 (Bron: Switten, 2026).....	26
Figuur 11: Top tien producten met de hoogste absolute impact op eutrofiëring (mol N-eq) en het totale gewicht in bestellingen (kg) bij Het Facilitair Bedrijf, 2025 (Bron: Switten, 2026).....	26
Figuur 12: Schematisch overzicht van de Eiweet-methodologie voor foodservice (Green Protein Alliance, 2026)	29

LIJST VAN TABELLEN

Tabel 1: Totale gewicht (kg) en verschil (%) van bestellingen van de voedingsgroepen 'plantaardige kerngroep', 'plantaardige restgroep', 'gemengd' en 'dierlijk van Het Facilitair Bedrijf, 2024-2025 (Bron: eigen berekeningen op basis van gegevens Het Facilitair Bedrijf)	13
Tabel 2: Aandeel (%) in het totale gewicht van bestellingen van de voedingsgroepen 'plantaardige kerngroep', 'plantaardige restgroep', 'gemengd' en 'dierlijk van Het Facilitair Bedrijf, 2024-2025 (Bron: eigen berekeningen op basis van gegevens Het Facilitair Bedrijf)	13
Tabel 3: Aandeel (%) en verschil (%) van verschillende productgroepen in de totale eiwitaankopen van Het Facilitair Bedrijf, 2025 en 2024-2025 (Bron: eigen berekeningen op basis van gegevens Het Facilitair Bedrijf)	13
Tabel 4: Aandeel (%) en verschil (%) van verschillende gerechten en producten in de totale eiwitaankopen van Het Facilitair Bedrijf, 2024-2025 (Bron: eigen berekeningen op basis van gegevens Het Facilitair Bedrijf)	16
Tabel 5: Aandeel (%) van verschillende gerechten en producten in het totale gewicht van Het Facilitair Bedrijf, 2024-2025 (Bron: eigen berekeningen op basis van gegevens Het Facilitair Bedrijf)	16
Tabel 6: Aandeel (%) plantaardige en dierlijke eiwitaankopen, en aandeel in totaal voor verschillende gebouwen waar Het Facilitair Bedrijf voorziet in catering, 2024 (Bron: eigen berekeningen op basis van gegevens Het Facilitair Bedrijf)	17
Tabel 7: Aandeel (%) plantaardige en dierlijke eiwitaankopen, en aandeel in totaal voor verschillende gebouwen waar Het Facilitair Bedrijf voorziet in catering, 2025 (Bron: eigen berekeningen op basis van gegevens Het Facilitair Bedrijf)	18
Tabel 8: Bestellingen (ton), klimaatverandering (CO ₂ e), waterimpact (m ³), landgebruik (pt), eutrofiëring (mol N-eq) en het relatieve verschil (%) van deze impactcategorieën voor het totaal aan bestellingen Het Facilitair Bedrijf, 2024-2025 (Bron: Switten, 2026)	21

VOORWOORD

De [Green Deal Eiwitshift op ons bord 2.0](#) (Departement Omgeving, 2025a) heeft als doelstelling om 60% van onze eiwitten uit plantaardige voedingsmiddelen en 40% uit dierlijke te halen tegen 2030. Deze doelstelling is overgenomen in de [Vlaamse eiwitstrategie](#) (Agentschap Landbouw & Zeevisserij, 2023).

Maar hoe evolueert die eiwitshift? In februari 2024 werd voor het eerst sinds 2014 in kaart gebracht hoe ver de eiwitshift staat voor de Vlamingen in het algemeen. Het daarop volgende jaar werd een tweede monitoringsrapport gepubliceerd waarin een update gegeven werd van deze gegevens en voor het eerst de eiwitinname voor de stad Gent werd geanalyseerd. Het rapport dat voor u ligt bouwt verder op deze manier van monitoren.

Dit keer wordt de eiwitconsumptie van de Vlaamse ambtenaar in kaart gebracht. Op basis van aankoopgegevens van het agentschap Facilitair Bedrijf (kortweg Het Facilitair Bedrijf) werd de verhouding plantaardige en dierlijke eiwitten geanalyseerd voor de verschillende gebouwen waar Het Facilitair Bedrijf onder meer instaat voor de catering bij de Vlaamse overheid.

Op die manier houden we de vinger aan de pols m.b.t. de evolutie van de eiwitshift in Vlaanderen.

SAMENVATTING

Dit rapport brengt de eiwitconsumptie van de Vlaamse ambtenaar in kaart. Op basis van aankoopgegevens uit het jaar 2024 en 2025 van het agentschap Facilitair Bedrijf (kortweg Het Facilitair Bedrijf) werd de verhouding plantaardige en dierlijke eiwitten geanalyseerd voor de verschillende gebouwen waar Het Facilitair Bedrijf onder meer instaat voor de catering bij de Vlaamse overheid.

Op basis van de Eiweet-methodologie van Green Protein Alliance (NL), werd een dataset van de aangekochte volumes van in totaal 2300 productlijnen voor de jaren 2024 en 2025 geanalyseerd, opgesplitst voor de verschillende gebouwen. Aan elk product werd een eiwitgehalte gekoppeld en werd elk product toegewezen aan één van de verschillende productgroepen: plantaardige kerngroep (o.a. peulvruchten, vleesalternatieven, zuivelalternatieven), plantaardige restgroep (o.a. graanproducten, groenten, fruit ...), dierlijke groep en gemengde groep (combinatie dierlijk-plantaardig).

Op basis van die stappen, werd de verhouding tussen plantaardige en dierlijke eiwitconsumptie berekend. Uit die analyse blijkt dat het aandeel plantaardige eiwitten bij Het Facilitair Bedrijf tussen 2024 (43,4% plantaardig en 56,6% dierlijk) en 2025 (respectievelijk 44,6% en 55,4%) met 1,2%-punt gestegen is. Hoewel er een sterke stijging heeft plaatsgevonden in de aankoop van producten uit de plantaardige kerngroep (bijna 38% meer aangekocht volume in 2025 t.o.v. 2024), blijft het relatieve aandeel van deze productcategorie t.o.v. de andere categorieën relatief klein.

Tussen 2024 en 2025 gaat het aandeel plantaardige eiwitconsumptie in alle locaties op één na omhoog. Voor 2025 zien we dat het Belpaire-gebouw en het VAC in Mechelen het hoogste aandeel plantaardige eiwitten hebben (respectievelijk 46,63 en 47,65% van de totale eiwitaankopen), terwijl het aandeel voor het VAC in Brugge lager ligt (39,72%). Deze verschillen zijn waarschijnlijk grotendeels te verklaren door het verschil in aard van bezoekers en locatie van de bedrijfsrestaurants (voor welke entiteit werken ze, in welke Vlaamse regio wonen ze ...) maar ook lichte verschillen in het aanbod (bv. een vernieuwde saladbar in het Belpaire-gebouw, recepten van de chef) kunnen een verschil maken.

Wanneer we naar de verschillende voedingsgroepen kijken, blijkt brood de grootste bijdrage te leveren aan de eiwitconsumptie van de Vlaamse ambtenaar (17% in 2025). Verder zien we voornamelijk dierlijke producten zoals vis, schaal- en schelpdieren, kip en kalkoen, melk, varken, gouda, rund, ham, ... terugkomen als grote bijdragers aan de eiwitconsumptie. Ook peulvruchten vertegenwoordigen een relatief hoog aandeel (1,41% in 2025). Plantaardige versies van bolognaisesaus, stoofvlees, vol-au-vent, gyros, worst en burger nemen tussen de 0,07 en 0,61% van de totale eiwitaankopen in, wat beduidend minder is dan de dierlijke varianten, met uitzondering van gyros. Wat opvalt is dat traditionele plantaardige eiwitbronnen, zoals tofu en seitan amper aangekocht werden (<0,05% van de totale eiwitaankopen).

Een milieu- en klimaatimpactanalyse wierp een andere blik op de dataset op basis van vier impactcategorieën: klimaatverandering, waterimpact, landgebruik en terrestrische eutrofiëring. In het algemeen zien we dat alle vier impactcategorieën zeer sterk gedreven worden door de

productgroep vlees en in mindere mate vis. Aangezien het relatieve aandeel van de plantaardige kern- en restgroep in de totale eiwitaankopen is gestegen in 2025 ten opzichte van de dierlijke en gemengde groep, werd een lagere milieu- en klimaatimpact verwacht per ton besteld product. Dat bleek het geval voor elke impactcategorie, behalve de waterimpact welke een stijging kende van 8,4% per ton besteld product. Die toename blijkt hoofdzakelijk te wijten aan de gestegen aankoop van scampi's en garnalen, samen met champignons en pompelmoezen. De analyse toont aan dat de eiwitshift niet per definitie voor alle impactcategorieën een positief effect heeft. Keuzes die in elke voedingsgroep gemaakt worden, kunnen een verschillende impact hebben. Aan de hand van deze cijfers kunnen we identificeren waar de grootste opportuniteiten voor verbetering op vlak van milieu- en klimaatimpact liggen, zowel binnen de dierlijke als de plantaardige productcategorieën.

De inspanningen die Het Facilitair Bedrijf voor de eiwitshift levert, lonen duidelijk. Het resultaat geeft aanleiding op trots te zijn op de bereikte verwezenlijkingen en moedigt aan om verdere kansen te grijpen richting een nog lekkerder, gezonder en meer duurzaam aanbod voor de Vlaamse ambtenaar.

1 INLEIDING

In de Green Deal 'Eiwitshift op ons bord 2.0' en de Vlaamse eiwitstrategie streven we de doelstelling na om de verhouding plantaardige en dierlijke eiwitten in het Vlaamse voedselpatroon te verbeteren. Uit de voedselconsumptiepeiling (VCP) van 2014 bleek dat de Belg op basis van de bijdrage van de voedingsgroepen 61,4% van de eiwitconsumptie uit dierlijke bronnen haalde, en respectievelijk 28,9% en 9,7% uit plantaardige en gemengde voedingsmiddelen (zoals bijvoorbeeld koekjes en cake) (Rubens et al., 2021 op basis van De Ridder et al., 2016). In een wetenschappelijke publicatie wordt een gelijkaardige verhouding gevonden van respectievelijk 62,6%, 27,7% en 9,7% (Dénos et al., 2024).

Het streefdoel van de eiwitshift werd vereenvoudigd naar het streven om de eiwitconsumptie met een verhouding 40/60 plantaardig/dierlijk tegen 2030 om te keren naar een 60/40 verhouding plantaardig/dierlijk. Deze doelstelling wordt naar voor geschoven in de Green Deal Eiwitshift op ons bord en de Vlaamse eiwitstrategie. Het overgrote merendeel van de Belgen consumeert meer dan de aanbevolen hoeveelheid eiwitten (Departement Omgeving, 2025b). Daarom streeft de Green Deal ook een vermindering van de totale eiwitconsumptie na. Hiervoor werd geen gekwantificeerde doelstelling opgenomen.

Het agentschap Facilitair Bedrijf (kortweg Het Facilitair Bedrijf) ondersteunt entiteiten binnen de Vlaamse overheid met facilitaire dienstverlening. Ze willen een voorbeeldfunctie vervullen door op efficiënte wijze een duurzaam facilitair aanbod te realiseren. Het Facilitair Bedrijf wil hiertoe een inspirerende en duurzame werkomgeving creëren opdat de collega's van de Vlaamse overheid kunnen uitblinken (Het Facilitair Bedrijf, z.d.). Dit doen ze in de verschillende restaurants en koffiebars waar ze dagelijks warme en koude maaltijden aanbieden, maar ook verzorgen ze de catering voor events en vergaderingen. Al van bij de start in 2021 is Het Facilitair Bedrijf lid van de Green Deal Eiwitshift. Lees in [dit artikel meer over hoe Het Facilitair Bedrijf inzet op de eiwitshift](#). In dit rapport wordt voor het eerst de eiwitconsumptie van de Vlaamse ambtenaar (waar Het Facilitair Bedrijf instaat voor de catering) in kaart gebracht.

Dit rapport kadert in een reeks van monitoringsrapporten rond de eiwitshift. Deze kunnen geraadpleegd worden op de webpagina '[Hoe evolueert de eiwitshift in Vlaanderen?](#)'.

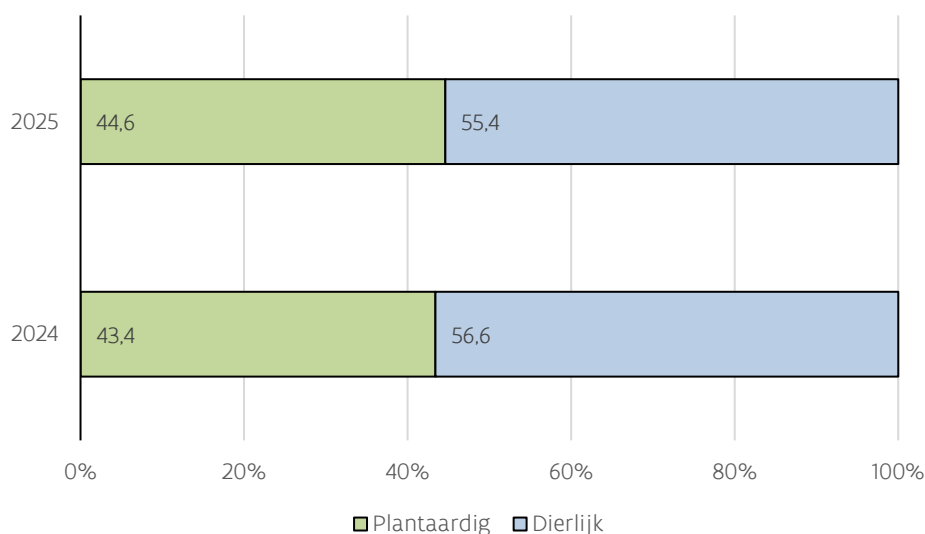
2 RESULTATEN EIWITAANKOPEN HET FACILITAIR BEDRIJF 2024-2025

In dit hoofdstuk wordt de verhouding plantaardige en dierlijke eiwitten voor Het Facilitair Bedrijf weergegeven en geanalyseerd. De analyse baseert zich op de bestelgegevens en het is dus belangrijk om aan te geven dat we het hier in feite over **eiwitaankopen** van Het Facilitair Bedrijf hebben. Dit gebruiken we als **benadering om de eiwitconsumptie** van de Vlaamse ambtenaar en hun bezoekers in kaart te brengen voor de gebouwen waar Het Facilitair Bedrijf instaat voor de catering. In het hoofdstuk 5 Methodologie wordt meer informatie gegeven over de aard van en hoe we tot deze cijfers gekomen zijn.

2.1 Algemeen beeld

2.1.1 Verhouding plantaardig – dierlijk

Een van de belangrijkste indicatoren in deze monitor is de verhouding tussen plantaardige en dierlijke eiwitconsumptie. Deze indicator is de belangrijkste omdat deze iets zegt over de centrale doelstelling van de eiwitshift. In 2024, het eerste meetjaar, zien we een verhouding waarin 43,4% van de eiwitaankopen uit plantaardige bron komt en 56,6% uit dierlijke producten (Figuur 1). Een jaar later is het plantaardige aandeel met 1,2%-punt gestegen naar een verhouding van 44,6% plantaardig en 55,4% dierlijk.

Figuur 1: Bijdrage (%) van de voedingsgroepen 'plantaardig' en 'dierlijk' in de totale eiwitaankopen van Het Facilitair Bedrijf, 2024-2025 (Bron: eigen berekeningen op basis van gegevens Het Facilitair Bedrijf)

Wanneer we de eiwitinname van de Vlaming in het algemeen (42,6% plantaardig en 57,4% dierlijk) naast die van de Vlaams ambtenaar zetten, lijkt het erop dat de gemiddelde eiwitverhouding bij Het Facilitair Bedrijf een stukje dichterbij de doelstellingen van de eiwitshift ligt dan de gemiddelde consumptie van de Vlaming. We moeten echter oppassen om deze cijfers één-op-één te vergelijken gezien de meetmethode verschillend is en de scope anders is. De Vlaamse cijfers gaan over het hele voedingspatroon, terwijl de cijfers uit dit rapport doorgaans over één maaltijd

op het werk gaat. We kunnen bijgevolg geen conclusies trekken over het volledige eetpatroon van de Vlaamse ambtenaar.

In Nederland werd in 2026 de eerste landelijke meting voor de foodservice gepubliceerd (Green Protein Alliance & ProVeg Nederland, 2026b). Deze eerste gezamenlijke foodservice Eiweet-meting is uitgevoerd over de inkopen van de deelnemende contractcaterers, gebaseerd op de inkoopcijfers van 2024 en 2025. Daarmee wordt voor het eerst zichtbaar wat er bekend is over de eiwitverhouding binnen deze sector. Wanneer we de Nederlandse cijfers met die van Het Facilitair Bedrijf vergelijken, vallen enkel zaken op. Het Facilitair Bedrijf scoort goed in vergelijking met de landelijke meting in Nederland. In 2024 haalt Nederland een plantaardig aandeel van 42,8%. Voor het Facilitair Bedrijf staat het aandeel in 2024 op 43,4%, een verschil van 0,6%-punt. Tussen 2024 en 2025 stijgt het aandeel plantaardige eiwitten bij Het Facilitair Bedrijf (van 43,4% naar 44,6%), in tegenstelling tot de Nederlandse meting dat erop achteruit gaat (van 42,8% naar 41,8%).

2.1.2 Verhouding voedingsgroepen en productcategorieën

Het loont de moeite om in te zoomen op hoe de verschillende voedingsgroepen binnen de eiwitaankopen evolueren. Wanneer er ingezet wordt op de eiwitshift, zouden we dit moeten gereflecteerd zien in de toename van het aandeel van de plantaardige kerngroep (zie [Kader 1](#)).

Kader 1: Definitie van de plantaardige kerngroep

Hoewel het belangrijk is om het totale plaatje in kaart te brengen, wordt er tijdens de analyse ook dieper ingegaan op de zogenaamde 'plantaardige kerngroep'. Deze groep bestaat uit producten van plantaardige oorsprong die (vaak) rijk zijn aan eiwitten en worden gezien als alternatieven voor dierlijke producten¹. Er wordt voornamelijk naar deze groep van producten gekeken wanneer we het hebben over de eiwitshift. Door de focus op zowel het totaalbeeld als op de plantaardige kerngroep te richten, zullen we een meer helder zicht krijgen over in welke categorieën precies we verschuivingen zien in de catering bij Het Facilitair Bedrijf. Dit betekent niet dat de andere productgroepen onbelangrijk zijn of geen plaats hebben in een milieuverantwoord en gezond voedingspatroon. In tegendeel, een gevarieerd en evenwichtig voedingspatroon is vanuit verschillende oogpunten te verkiezen.

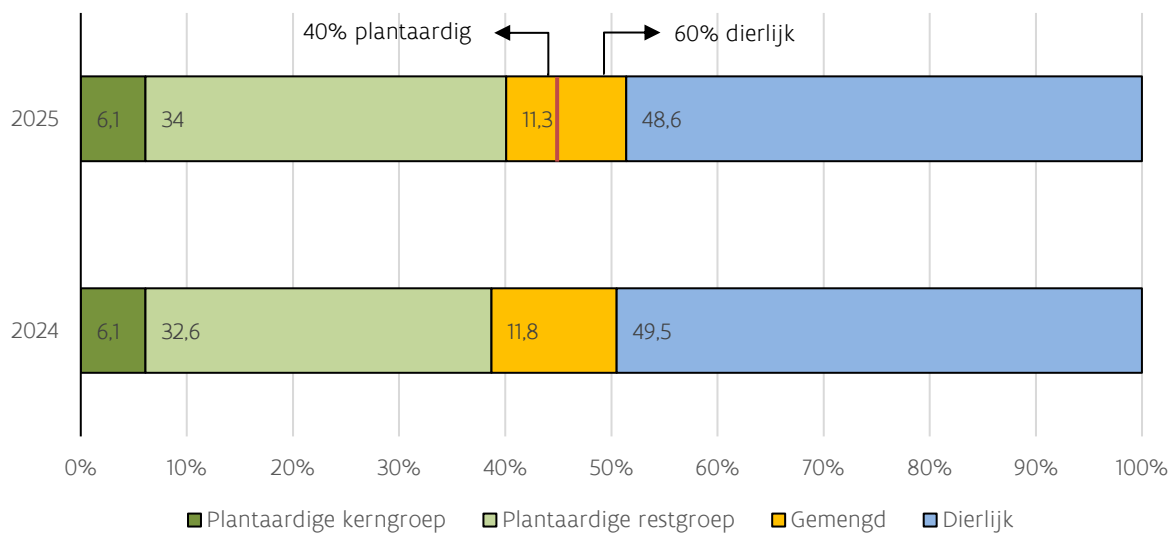
Dit rapport zal regelmatig een opdeling maken in volgende vier productgroepen: plantaardige kerngroep, plantaardige restgroep, dierlijk en gemengd. De gemengde groep omvat producten die zowel plantaardige als dierlijke eiwitten bevatten. In de algemene verhouding plantaardig-dierlijk worden de eiwitten uit de gemengde groep voor 40% toegekend aan de plantaardige groep en voor 60% aan de dierlijke groep.

Meer informatie over de voedingsgroepen, zie hoofdstuk [5 Methodologie](#).

¹ Niet alle producten in de kerngroep zijn even eiwitrijk. Zo kenmerken bijvoorbeeld plantaardige drinks op basis van haver en sommige vegan kazen zich door een laag eiwitgehalte. Ze horen echter wel thuis in de groep kernproducten van de eiwitshift, omdat ze als plantaardig vervangproduct gezien worden.

In [Figuur 2](#) worden de bijdragen van de verschillende voedingsgroepen weergegeven voor 2024 en 2025. Wat opvalt is dat de algemene verhouding tussen de voedingsgroepen een zeer gelijkaardig beeld vertoont met de algemene eiwitinname van de Vlaming (Rubens et al., 2025).

Het aandeel van de plantaardige kerngroep is relatief klein en blijft relatief stabiel tussen 2024 en 2025 (6,1%). De toename van de plantaardige groep in dezelfde periode ([Figuur 1](#), van 43,4% naar 44,6%) is volledig toe te schrijven aan de toename van het aandeel van de plantaardige restgroep. Het aandeel van de dierlijke (-0,9%-punt) en de gemengde groep (-0,5%-punt) daalt tussen 2024 en 2025.

Figuur 2: Bijdrage (%) van de voedingsgroepen 'plantaardige kerngroep', 'plantaardige restgroep', 'gemengd' en 'dierlijk' in de totale eiwitaankopen van Het Facilitair Bedrijf, 2024-2025 (Bron: eigen berekeningen op basis van gegevens Het Facilitair Bedrijf)

Wanneer we opnieuw de vergelijking maken met de Nederlandse meting (Green Protein Alliance en ProVeg Nederland, 2026b), stellen we twee zaken vast. De plantaardige kerngroep is bij Het Facilitair Bedrijf aanzienlijk groter en stabiliseert tussen 2024 en 2025 (6,1%). De Nederlandse meting laat een plantaardige kerngroep optekenen van gemiddeld 3,5% in 2024. In 2025 neemt deze groep in belang af tot 3,3%. Daarnaast wordt in Nederland een aanzienlijk groter deel van de eiwitten uit de gemengde groep gehaald en dat belang stijgt tussen 2024 en 2025: respectievelijk 19% en 19,4%.

In de algemene verhouding is de eiwitshift dus wel aanwezig, al is dit niet zichtbaar in de plantaardige kerngroep waar we een stijging zouden verwachten. Dit wil niet zeggen dat Het Facilitair Bedrijf de eiwitshift links laat liggen, integendeel. Wanneer we naar het totale gewicht van de bestellingen kijken ([Tabel 1](#)), merken we op dat de stijging voor de plantaardige kerngroep (+37,8%) drie keer zo groot is als de totale stijging van alle voedingsgroepen (+12,6%). Gezien de plantaardige kerngroep een kleine categorie is en de plantaardige restgroep (+14,6%) ook sneller stijgt dan het totaal, weegt deze verbetering in de plantaardige kerngroep relatief gezien minder zwaar door in de totale eiwitverhouding. Ook kan dit wijzen op meer aankopen van plantaardige

kernproducten die in verhouding minder eiwitten bevatten dan dierlijke producten (zie ook [Kader 3](#)).

Tabel 1: Totale gewicht (kg) en verschil (%) van bestellingen van de voedingsgroepen 'plantaardige kerngroep', 'plantaardige restgroep', 'gemengd' en 'dierlijk' van Het Facilitair Bedrijf, 2024-2025 (Bron: eigen berekeningen op basis van gegevens Het Facilitair Bedrijf)

Voedingsgroep	2024 (kg)	2025 (kg)	Vershil (%)
Plantaardige kerngroep	35.860	49.422	37,8
Plantaardige restgroep	734.961	842.139	14,6
Gemengd	95.373	99.412	4,2
Dierlijk	205.274	215.203	4,8
Totaal	1.071.468	1.206.176	12,6

Kijken we naar het aandeel van de verschillende voedingsgroepen ten opzichte van het totale gewicht van alle bestellingen (Tabel 2), dan valt duidelijk te zien dat het aandeel van de plantaardige kerngroep sterk toeneemt (+22,43%). Het blijft echter een in verhouding kleine voedingsgroep. Tegelijkertijd neemt het aandeel van de voedingsgroepen 'gemengd' en 'dierlijk' relatief gezien af.

Tabel 2: Aandeel (%) in het totale gewicht van bestellingen van de voedingsgroepen 'plantaardige kerngroep', 'plantaardige restgroep', 'gemengd' en 'dierlijk' van Het Facilitair Bedrijf, 2024-2025 (Bron: eigen berekeningen op basis van gegevens Het Facilitair Bedrijf)

Voedingsgroep	2024 (%)	2025 (%)	Vershil (%)
Plantaardige kerngroep	3,35	4,10	22,43
Plantaardige restgroep	68,59	69,82	1,79
Gemengd	8,90	8,24	-7,41
Dierlijk	19,16	17,84	-6,87

Uit deze cijfers kunnen we aantonen dat Het Facilitair Bedrijf duidelijk inzet op de eiwitshift.

2.1.3 Aandeel verschillende productgroepen

Waar haalt de Vlaamse ambtenaar de meeste eiwitten vandaan? De voedingsgroepen lichten al een deel van de sluier op maar het wordt concreter wanneer we naar de specifieke producten kijken. In Tabel 3 worden de twintig meest bestelde items gegroepeerd weergegeven, samen goed voor ruim 65% van de totale eiwitbestellingen.

Tabel 3: Aandeel (%) en verschil (%) van verschillende productgroepen in de totale eiwitaankopen van Het Facilitair Bedrijf, 2025 en 2024-2025 (Bron: eigen berekeningen op basis van gegevens Het Facilitair Bedrijf)

Productgroep	2025 (%)	Vershil 2024-2025 (%)
Brood (brood, stokbrood, sandwich, pitabrood, buns, naanbrood ...)	14,29%	2,99%
Vis, schaal- en schelpdieren (vers, bereid, excl. zalm, garnalen en scampi's)	7,58%	-0,22%
Kip en kalkoen (vers, bereid)	5,09%	0,20%
Varken (vers, spek, bereid, excl. ham, gehaktbal)	4,41%	0,59%
Zalm (vers, bereid)	3,93%	-0,17%

Melk (wit, karne, lactosevrij)	3,28%	0,20%
Gouda (sneetjes, blokjes)	2,74%	-0,01%
Rund (vers, bereidingen, excl. stoofvlees, gehaktbal)	2,72%	0,22%
Ham (Meesterlyck, Ganda, Italiaans, blokjes ...)	2,29%	0,05%
Pasta (spagetthi, penne, macaroni ...)	2,13%	0,35%
Ei (gekookt, vloeibaar, bereiding)	2,11%	-0,43%
Friet en kroketten	1,95%	-0,01%
Aardappel (vers, bereid, excl. gefrituurd)	1,90%	0,01%
Mozzarella en burrata	1,89%	0,89%
Gehaktbal (varken, varken/rund, in saus, natuur)	1,88%	-0,30%
Emmental (geraspt)	1,66%	-0,03%
Bolognaise (saus, lasagne, cannelloni, ravioli)	1,64%	0,00%
Peulvruchten en bereidingen (bv. hummus)	1,44%	0,59%
Stoofvlees (rund)	1,44%	0,06%
Vol-au-vent	1,26%	-0,07%
Totaal	65,62%	

Wat opvalt is het aandeel van de categorie brood (14,3%), dat voor het overgrote merendeel uit stokbroden en dergelijke bestaat. Wanneer dit wordt gecombineerd met het relatief hoge aandeel van gouda (2,7%, voornamelijk sneetjes), ham (2,3%) en ei (2,1%, voornamelijk gekookte eieren), zien we de samenstelling van het 'broodje smos' duidelijk terugkomen.

Kader 2: Eén broodje préparé op vijf is plantaardig bij Het Facilitair Bedrijf

Ook het 'broodje préparé' is populair: américain préparé heeft een aandeel van 1,24% terwijl de plantaardige variant een aandeel heeft van 0,22%. Omdat de twee productlijnen zich zo goed laten vergelijken, kan eenvoudig uitgerekend worden hoeveel plantaardige broodjes préparé er gemiddeld verkocht worden. Het deel van de préparé dat in koude schotels verwerkt wordt is verwaarloosbaar.

Om een goede vergelijking te maken, vertrekken we van het totale gewicht van de twee productlijnen. Op de broodjes wordt ongeveer dezelfde hoeveelheid préparé gesmeerd, ongeacht of het plantaardig dan wel dierlijk is. Het eiwitgehalte geeft een vertekend beeld aangezien er minder eiwitten zitten in de plantaardige versie (9,7 gr eiwit per 100 gr) in vergelijking met de dierlijke américain préparé (15,1 gr eiwit per 100 gr).

Gekeken naar het totaal gewicht van deze twee productlijnen blijkt dat één broodje préparé op vijf een plantaardig broodje préparé is.

Afbeelding 1: broodjes koffiebar VAC Hasselt (Bron: Het Facilitair Bedrijf)

Zalm komt relatief vaak op het menu bij het Facilitair Bedrijf. Zowel (voornamelijk) verse zalm als zalmbereidingen hebben een aandeel van meer dan 3,9% van de totale eiwitinname. Opvallend is dat andere vissoorten (excl. garnalen en scampi's) ook een ruim aandeel innamen met bijna 7,6%.. Scampi's (0,8%) en garnalen (voornamelijk bereidingen, 0,7%) nemen samen ook een aanzienlijk aandeel in en stijgen in vergelijking met 2024 (respectievelijk +0,2% en +0,4%). De andere dierlijke productgroepen 'Kip en kalkoen' (5,1%), 'Varken' (excl. ham, gehaktbal, 4,4%) en 'Rund' (excl. stoofvlees, gehaktbal, 2,7%) nemen een relatief hoog aandeel in. Deze drie groepen laten ook een stijging ten opzichte van 2024 optekenen.

In de plantaardige kerngroep neemt de groep peulvruchten (voornamelijk kikkererwten, kidneybonen en linzen, 1,4%) een relatief hoog aandeel in dat tussen 2024 en 2025 eveneens gestegen is. Plantaardige drinks vertegenwoordigen 0,2% van de totale eiwitaankopen (+0,05% ten opzichte van 2024). Traditionele vleesvervangers zoals tofu (0,05%, -0,03%) en seitan (0,01%, +0,01%) vertegenwoordigen een klein aandeel.

Wat betreft specifieke (soorten) gerechten valt het hoge aandeel van gerechten op basis van bolognaisesaus (voornamelijk lasagne en bolognaisesaus voor pasta, 1,6%), stoofvlees (rund, 1,4%) en vol-au-vent (1,3%) op. Ook de gehaktbal (ongeveer de helft in tomatensaus, de andere helft als beleg voor broodjes of zonder saus) is relatief populair (1,9%). De Vlaamse ambtenaar krijgt ook relatief veel eiwitten binnen via de groep 'Friet en kroketten' (voornamelijk friet, 2%). Dat is ongeveer evenveel als de rest van de aardappelgroep (1,9%).

Door specifieke gerechten te groeperen, kunnen we een voorzichtige vergelijking maken met hun plantaardige (of vegetarische) tegenhanger (Tabel 4). Binnen de groep 'Bolognaisesaus en lasagne'

is de plantaardige stijging enkel toe te schrijven aan een hoger aandeel van de vegetarische lasagne. Wanneer we bijvoorbeeld kijken naar gyros, valt het op dat het aandeel van de plantaardige versie groter is dan de dierlijke variant. Het blijft echter een nichegerecht ten opzichte van de andere gerechten in de tabel.

Tabel 4: Aandeel (%) en verschil (%) van verschillende gerechten en producten in de totale eiwitaankopen van Het Facilitair Bedrijf, 2024-2025 (Bron: eigen berekeningen op basis van gegevens Het Facilitair Bedrijf)

Gerecht	Dierlijk (%) 2025	Vershil 2024-2025 (%)	Plantaardig (%) 2025	Vershil 2024-2025 (%)
Bolognaisesaus en lasagne	1,64	+0,00	0,55 ⁽¹⁾	-0,05
Stoofvlees	1,64 ⁽²⁾	0,15	0,19	0,05
Vol-au-vent	1,26	-0,07	0,11	0,05
Gyros en pitta (bereid en reepjes)	0,41 ⁽³⁾	-0,14	0,46	-0,42
Worst	0,35	0,07	0,08	0,02
Burger	0,67	0,22	0,19	-0,05

(1) bevat ook vegetarische lasagne op basis van kaas

(2) rund, kalf, varken, lam, kip, kalkoen

(3) rund, varken, gevogelte

Om een beter beeld te krijgen over hoeveel maaltijden het ongeveer gaat, moet er gekeken worden naar het totale gewicht in plaats van de eiwitinhoud (zie ook [Kader 2](#)). Het eiwitgehalte kan van product tot product sterk verschillen. Zo heeft bijvoorbeeld stoofvlees op basis van rund een hoger eiwitgehalte (20,7 gr eiwit/100 gr) dan de plantaardige versie (7,4 gr eiwit/100 gr) en heeft de dierlijke vol-au-vent een iets hoger eiwitgehalte (8,8 gr eiwit/100 gr) dan de plantaardige (6 gr eiwit/100 gr). Op basis van [Tabel 5](#) zien we dat plantaardige gyros een hoger bestelgewicht heeft dan de dierlijke variant. Bij stoofvlees en vol-au-vent is de dierlijke variant duidelijk het populairst. Voor bolognaisesaus en lasagnes is het aandeel in totaal bestelgewicht van de dierlijke versies meer dan dubbel zo groot dan de plantaardige/vegetarische. Verder kunnen we besluiten dat één worst op vier een plantaardige worst is en één burger op drie een plantaardige burger.

Tabel 5: Aandeel (%) van verschillende gerechten en producten in het totale gewicht van Het Facilitair Bedrijf, 2024-2025 (Bron: eigen berekeningen op basis van gegevens Het Facilitair Bedrijf)

Gerecht	Dierlijk (%) 2025	Plantaardig (%) 2025
Bolognaisesaus en lasagne	0,97	0,40 ⁽¹⁾
Stoofvlees	0,69 ⁽²⁾	0,11
Vol-au-vent	0,62	0,08
Gyros en pitta (bereid en reepjes)	0,10 ⁽³⁾	0,13
Worst	0,10	0,02
Burger	0,20	0,10

(1) bevat ook vegetarische lasagne op basis van kaas

(2) rund, kalf, varken, lam, kip, kalkoen

(3) rund, varken, gevogelte

Kader 3: Is het een probleem dat niet alle plantaardige producten evenveel eiwitten bevatten?

Eerder werd besproken dat, om een goede vergelijking te maken over het aantal maaltijden, er moet gekeken worden naar het totale bestelgewicht en niet de eiwitinhoud. Plantaardige producten bevatten vaak minder eiwitten dan dierlijke producten². Maar is het nodig om het eiwitgehalte in het totaal even hoog te houden? Niet noodzakelijk.

Volgens de laatste voedselconsumptiepeiling blijkt dat 99% van de Belgen (meer) dan genoeg eiwitten binnenkrijgen (Department Omgeving, 2025b). We moeten ons dus geen zorgen maken om eventuele tekorten. Echter, voor kinderen in de groei, ouderen, vrouwen in zwangerschap en mensen met bepaalde ziekten geldt wel extra aandacht om voldoende eiwitten te consumeren.

2.2 Verschillende locaties

2.2.1 Verhouding plantaardig – dierlijk

Het Facilitair Bedrijf verzorgt de catering voor verschillende gebouwen van de Vlaamse overheid. Verspreid over gans Vlaanderen ging het in 2024 en 2025 over respectievelijk elf en negen locaties (zie ook [5.1 Bestelgegevens, locaties en aanbod](#)).

In de drie grootste locaties van de Vlaamse overheid, allen in Brussel en samen goed voor meer dan de helft van het totaal, liet in 2024 het Belpaire-gebouw (45,58%) het hoogste aandeel plantaardige eiwitaankopen optekenen ([Tabel 6](#)). Van de andere locaties hadden enkel het Ferraris-gebouw (47,64%) en het Ellips-gebouw (45,69%) een hoger aandeel, maar die hadden tegelijkertijd een zeer laag aandeel in de totale eiwitaankopen aangezien ze in de loop van het jaar de deuren sloten en enkel nog broodjes aanboden. Heel wat locaties zweefden net op of onder het gemiddelde. Van de Vlaams Administratieve Centra (VAC's) buiten Brussel valt het relatief hoge aandeel van de plantaardige voedingsgroep van VAC Leuven op.

Tabel 6: Aandeel (%) plantaardige en dierlijke eiwitaankopen, en aandeel in totaal voor verschillende gebouwen waar Het Facilitair Bedrijf voorziet in catering, 2024 (Bron: eigen berekeningen op basis van gegevens Het Facilitair Bedrijf)

Gebouw	Aandeel plantaardig (%) 2024	Aandeel dierlijk (%) 2024	Aandeel totaal (%) 2024
Belpaire (1)	45,58	54,42	16,90
Conscience	43,86	56,14	15,90
Herman Teirlinck	42,40	57,60	19,30
VAC Antwerpen	43,06	56,94	9,24
VAC Brugge	39,16	60,84	6,22

² Ook de eiwitkwaliteit verschilt in veel gevallen. Meer informatie hierover in 'Voeding en milieuverantwoorde consumptie: naar gezonde voedingspatronen voor een gezonde planeet Achtergronddocument bij aanbevelingen bij de voedingsdriehoek' (Rubens, Neven & Jonckere, 2021, p. 37 e.v.)

VAC Hasselt	42,62	57,38	5,92
VAC Leuven	44,15	55,85	7,29
VAC Gent	42,24	57,76	12,42
Arenberg (2)	36,99	63,01	0,06
Ellips (3)	45,69	54,31	4,69
Ferraris (3)	47,64	52,36	2,06
Totaal	43,41	56,59	100,00

(1) geen volledig jaar: opening in de loop van 2024

(2) zeer laag totaal aantal eiwitten, werd in 2025 niet opgenomen

(3) geen volledig jaar: sloten in de loop van 2024 de deuren

Wanneer we de cijfers van 2024 vergelijken met die van 2025 (Tabel 7) zien we dat voor bijna alle locaties het plantaardige aandeel toenam. Voor VAC Antwerpen (+1,91%-punt), VAC Hasselt (+1,50%-punt) en VAC Gent (+1,57%-punt) was de toename groter dan de gemiddelde toename (+1,2%-punt). Enkel VAC Leuven kende een lichte daling in het plantaardig aandeel (-0,34%-punt). Het Belpaire-gebouw (46,63%), dat instaat voor meer dan een kwart van de totale catering, laat samen met VAC Mechelen (47,65%) het hoogste aandeel plantaardig optekenen. Het resultaat van VAC Mechelen moet wel met de nodige reserves worden geïnterpreteerd, aangezien het gebouw de deuren opende op 1 juli 2025 en de data dus geen volledig jaar beslaan. Daarenboven staat het in voor een klein aandeel ten opzichte van het totaal.

Tabel 7: Aandeel (%) plantaardige en dierlijke eiwitaankopen, en aandeel in totaal voor verschillende gebouwen waar Het Facilitair Bedrijf voorziet in catering, 2025 (Bron: eigen berekeningen op basis van gegevens Het Facilitair Bedrijf)

Gebouw	Aandeel plantaardig (%) 2025	Aandeel dierlijk (%) 2025	Aandeel totaal (%) 2025
Belpaire	46,63	53,37	28,00
Conscience	44,73	55,27	13,82
Herman Teirlinck	43,61	56,39	18,61
VAC Antwerpen	44,97	55,03	7,13
VAC Brugge	39,72	60,28	6,36
VAC Hasselt	44,12	55,88	5,37
VAC Leuven	43,81	56,19	6,74
VAC Gent	43,81	56,19	11,30
VAC Mechelen (1)	47,65	52,35	2,69
Totaal	44,63	55,37	100,00

(1) nieuwe locatie in vergelijking met 2025 en geen volledig jaar; Arenberg, Ellips en Ferraris in 2025 niet meer in het overzicht

2.3 Mogelijke verklaringen

Een verhoging van 1,2 %-punt van het plantaardige aandeel in één jaar tijd is niet vanzelfsprekend. Dit resultaat is te danken aan een doorgezette aanpak van Het Facilitair Bedrijf en hun werknemers. Het is onmogelijk om één grote verklaring te vinden van deze stijging. Verschillende elementen en aanpassingen, het ene al groter dan het andere, kunnen verklaren waarom het aandeel plantaardige eiwitten is kunnen stijgen.

Eerst en vooral is het duidelijk dat er vaker wordt gezocht naar plantaardige producten en gerechten. Zo wordt het gebruik van peulvruchten gestimuleerd. De opening van het Marie-Elisabeth Belpaire-gebouw bood de mogelijkheid om de aanpak van de saladbar aan te passen en meer ruimte te geven aan bijvoorbeeld peulvruchten. Daarnaast kunnen de chefs van de verschillende gebouwen eigen plantaardige creaties aanbieden in plaats van de kant-en-klare versies en deze extra aanprijzen. Hier wil Het Facilitair Bedrijf in de toekomst ook meer op inzetten.

Daarnaast wordt gewezen op de rol van sensibilisering en bewustmaking. Doorheen het jaar zijn er opportuniteiten om het belang van de eiwitshift, onder meer door de halfhalf-campagne, te laten zien aan de klanten. Dit werd gedaan door communicatie in nieuwsbrieven van de Vlaamse overheid en op de schermen van Het Facilitair Bedrijf.

Het verschil in de consumptie tussen de verschillende gebouwen is quasi niet te verklaren door het aanbod en de aanpak, buiten de vernieuwde saladbar in het Belpaire-gebouw. Hoewel kleine accenten kunnen verschillen, bijvoorbeeld de eigen creatie van de chef in plaats van de kant-en-klare versie, is het aanbod over alle locaties dezelfde. Het soort publiek dat in het gebouw actief is, is van doorslaggevend belang in de verschillen in consumptie: welke entiteiten zijn er vertegenwoordigd in het gebouw? Ook de regio heeft een impact. De mentaliteit en cultuur ten opzichte van plantaardige voeding verschilt doorheen Vlaanderen. Toch zien de medewerkers van Het Facilitair Bedrijf in het algemeen dat de gewoontes van iedereen veranderen en dat er sprake is van een mentaliteitswijziging op de langere termijn.

Afbeelding 1: Salade bar Herman Teirlinck (Bron: Het Facilitair Bedrijf, Joris Cassaer)

3 MILIEU- EN KLIMAATIMPACT

Op basis van de bestelgegevens van Het Facilitair Bedrijf is het mogelijk om een milieu- en klimaatimpactanalyse uit te voeren. Er worden vier impactcategorieën berekend:

- **Klimaatverandering:** deze indicator meet de bijdrage aan klimaatverandering door emissies van broeikasgassen, waaronder koolstofdioxide (CO₂), methaan (CH₄) en distikstofoxide (N₂O), en drukt deze uit in kg koolstofdioxide-equivalent (CO₂e), gebaseerd op het global warming potential (GWP100) over een tijdshorizon van 100 jaar.
- **Waterimpact:** deze indicator drukt de waterimpact uit, gewogen naar lokale waterschaarste: watergebruik in droge regio's weegt zwaarder dan in waterrijke gebieden. Gemeten in m³ waterschaarste-equivalent per kg product.
- **Landgebruik:** deze indicator geeft aan hoe landgebruik de bodemkwaliteit en bijbehorende ecosystemen beïnvloedt, samengevat in één geaggregeerde indicator. Gemeten in punten ("pt").
- **Eutrofiëring – terrestrisch:** deze indicator meet de potentiële impact van stikstofgerelateerde emissies (zoals ammoniak en stikstofoxiden) op landecosystemen. De resultaten worden uitgedrukt in mol N-eq en geven aan in welke mate deze emissies de biodiversiteit en het evenwicht van ecosystemen kunnen verstoren.

De gegevens in dit hoofdstuk werden berekend door Ecotarian. In het hoofdstuk [5.3 Milieu- en klimaatimpact](#) wordt meer informatie gegeven over de aard van en hoe we tot deze cijfers gekomen zijn.

3.1 Algemeen beeld

Wanneer we kijken naar het totaal aantal voeding dat er besteld is in 2024 en 2025, zien we dat de milieu- en klimaatimpact voor alle vier geselecteerde impactcategorieën is toegenomen ([Tabel 8](#)). Dat valt ook te verwachten, aangezien er een stijging van bijna 14% in de totale bestellingen van 2024 naar 2025.

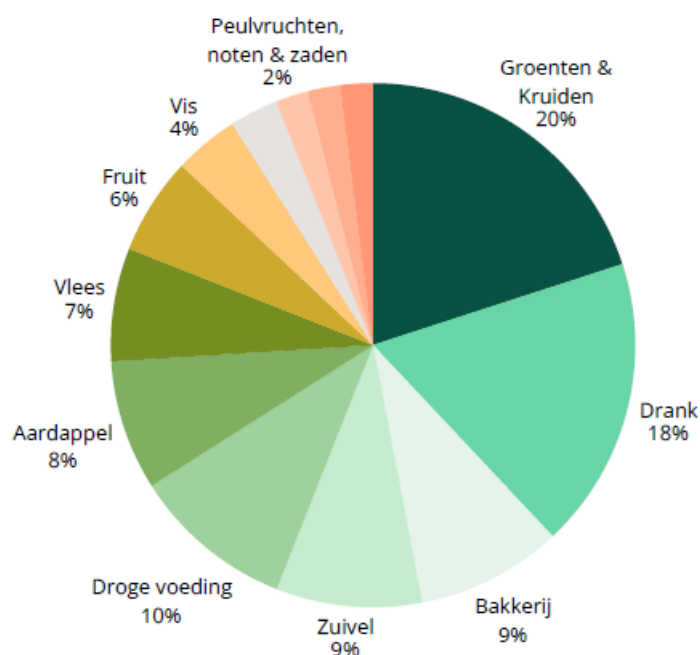
Aangezien het aandeel in de totale eiwitaankopen van de plantaardige (zowel van de kerngroep als van de restgroep) ten opzichte van de gemengde en dierlijke groep is toegenomen ([Figuur 2](#)), verwachten we een lagere milieu- en klimaatimpact ten opzichte van het totale gewicht aan bestellingen (relatief verschil). Anders gesteld, verwachten we dat de milieu- en klimaatimpactintensiteit van Het Facilitair Bedrijf daalt tussen 2024 en 2025. Dat blijkt ook op te gaan voor drie van de vier impactcategorieën. Enkel de waterimpact kent een relatieve stijging ten opzichte van 2024. In wat volgt gaan we dieper in op mogelijke verklaringen van deze verschillen.

Tabel 8: Bestellingen (ton), klimaatverandering (CO₂e), waterimpact (m³), landgebruik (pt), eutrofiëring (mol N-eq) en het relatieve verschil (%) van deze impactcategorieën voor het totaal aan bestellingen Het Facilitair Bedrijf, 2024-2025 (Bron: Switten, 2026)

	Bestellingen (ton)	Klimaatverandering (ton CO ₂ e)	Waterimpact (mln m ³)	Landgebruik (mln pt)	Eutrofiëring (K mol N-eq)
2024	1071	2769	3	144	133
2025	1220	3077	3,7	161	143
Vershil (%)	+13,8%	+11,1%	+23,0%	+12,2%	+7,8%
Relatief verschil in impact per ton besteld product (%)	-	-2,4%	+8,4%	-1,8%	-5,5%

De analyse toont aan dat de eiwitshift niet per definitie op alle impactcategorieën een positief effect heeft. De keuzes die in elke voedingsgroep worden gemaakt, kunnen een tegengesteld effect hebben voor verschillende parameters.

Om de impactcategorieën goed te kunnen analyseren, is het interessant om deze naast hun aandeel in het totaal van het bestelgewicht te plaatsen (Figuur 3).

Figuur 3: Aandeel (%) in totale gewicht van bestellingen voor verschillende productgroepen bij Het Facilitair Bedrijf, 2025 (Bron: Switten, 2026)

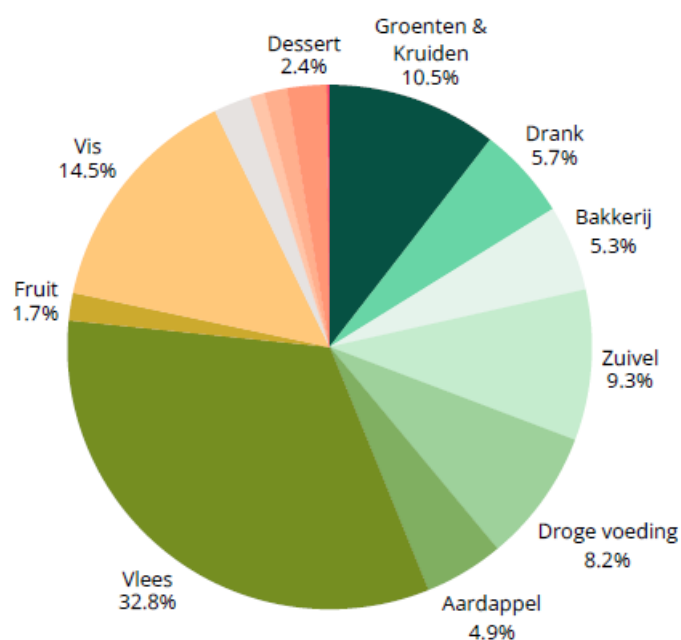
3.2 Resultaten impactcategorieën

In het algemeen zien we dat alle vier impactcategorieën zeer sterk gedreven worden door de productgroep vlees en in mindere mate vis. In wat volgt worden de vier impactcategorieën geanalyseerd. Voor een meer gedetailleerde bespreking verwijzen we naar het rapport van Switten (2026).

3.2.1 Klimaatverandering

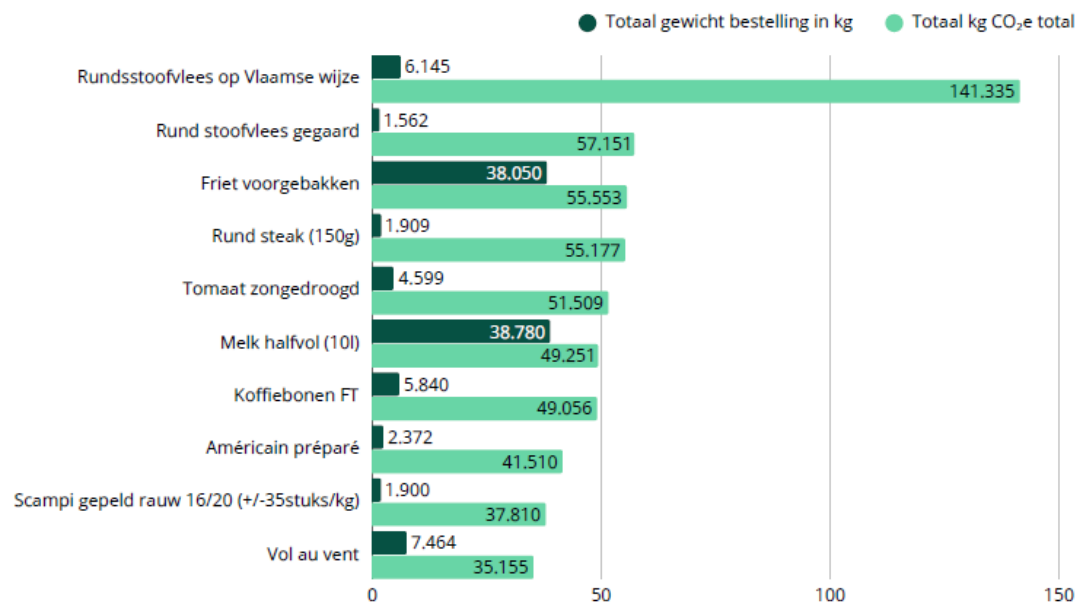
Hoewel het in bestelgewicht goed is voor 11% van het totaal (Figuur 3), is ruim 47% van de totale impact op klimaatverandering toe te schrijven aan vlees en vis (Figuur 4), en in het bijzonder rundvlees. In de andere productgroepen zijn de uitschieters koffie, zongedroogde tomaten en champignons.

De productgroepen groenten en kruiden en drank kennen ook een stijgend verloop, maar zijn qua impact beperkt. De stijging is echter sterker in percentage in CO₂e dan in aangekocht gewicht. In de productgroep drank is de sterke stijging te wijten aan de hogere aankoop van koffie en koffiebonen.

Figuur 4: Aandeel (%) in totale impact klimaatverandering (CO₂e) van bestellingen voor verschillende productgroepen bij Het Facilitair Bedrijf, 2025 (Bron: Switten, 2026)

Figuur 5 toont de top tien van producten met de hoogste impact op klimaatverandering in 2025.

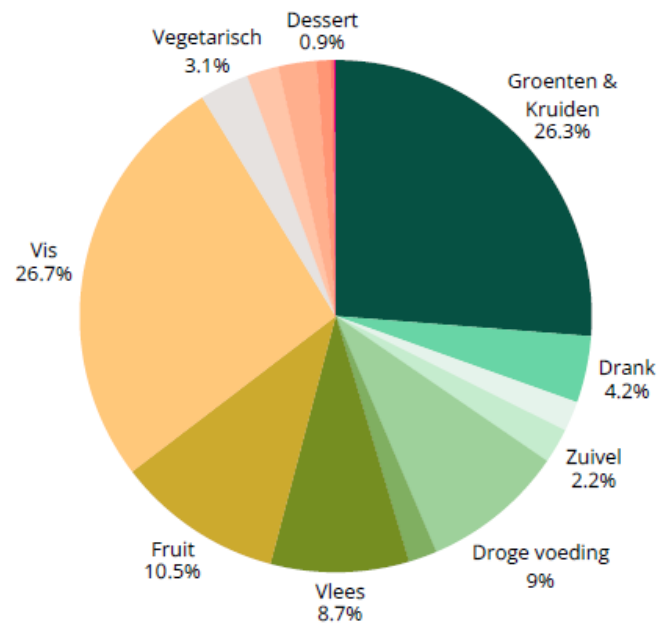
Figuur 5: Top tien producten met de hoogste absolute impact op klimaatverandering en het totale gewicht in bestellingen (kg) bij Het Facilitair Bedrijf, 2025 (Bron: Switten, 2026)

3.2.2 Waterimpact

Voor deze impactcategorie (Figuur 6) ligt het overgewicht bij de productgroepen vis (26,7%) en groenten en kruiden (26,3%). Het aandeel van deze productgroepen in de waterimpact wegen zwaarder door dan hun aandeel in het totaalgewicht (respectievelijk 4% en 20%, Figuur 3). De sterke stijging tussen 2024 en 2025 in waterimpact (

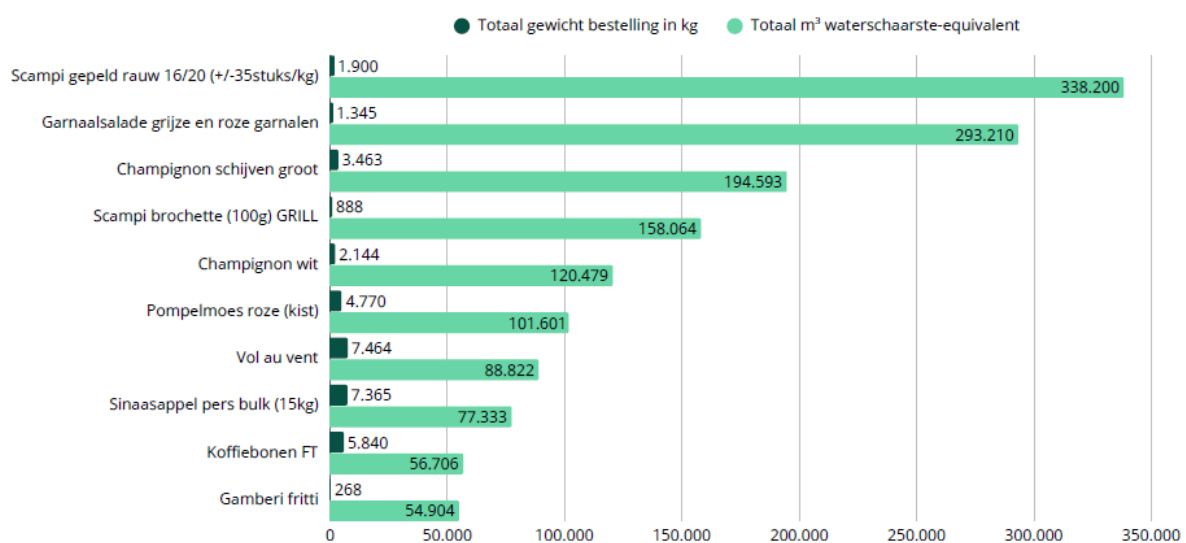
Tabel 8) is te wijten aan de gestegen aankoop (+1 600 kg of +54%) van scampi's, roze en tijgergarnalen. Samen zijn deze producten goed voor 87% van de totale waterimpact van vis. Andere uitschieters zijn champignons en pompelmoezen.

In de productgroep groenten en kruiden zijn het champignons die een hoge waterimpact hebben. Diverse types champignons opgeteld vertegenwoordigen slechts 3,6% van het aangekochte gewicht in de productgroep groenten en kruiden (9 096 kg) maar 52% van de m³ waterimpact in deze productgroep. De relatief grote stijging in aankoop (+1 084 kg) heeft dus een grote impact in waterimpact.

Figuur 6: Aandeel (%) in totale impact watergebruik (m³) van bestellingen voor verschillende productgroepen bij Het Facilitair Bedrijf, 2025 (Bron: Switten, 2026)

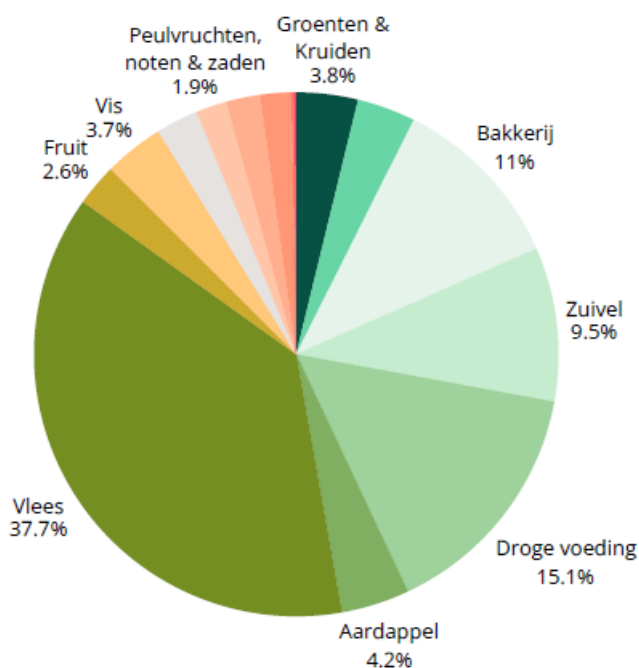
Figuur 7 toont de top tien van producten met de hoogste waterimpact in 2025.

Figuur 7: Top tien producten met de hoogste absolute waterimpact (m³) en het totale gewicht in bestellingen (kg) bij Het Facilitair Bedrijf, 2025 (Bron: Switten, 2026)

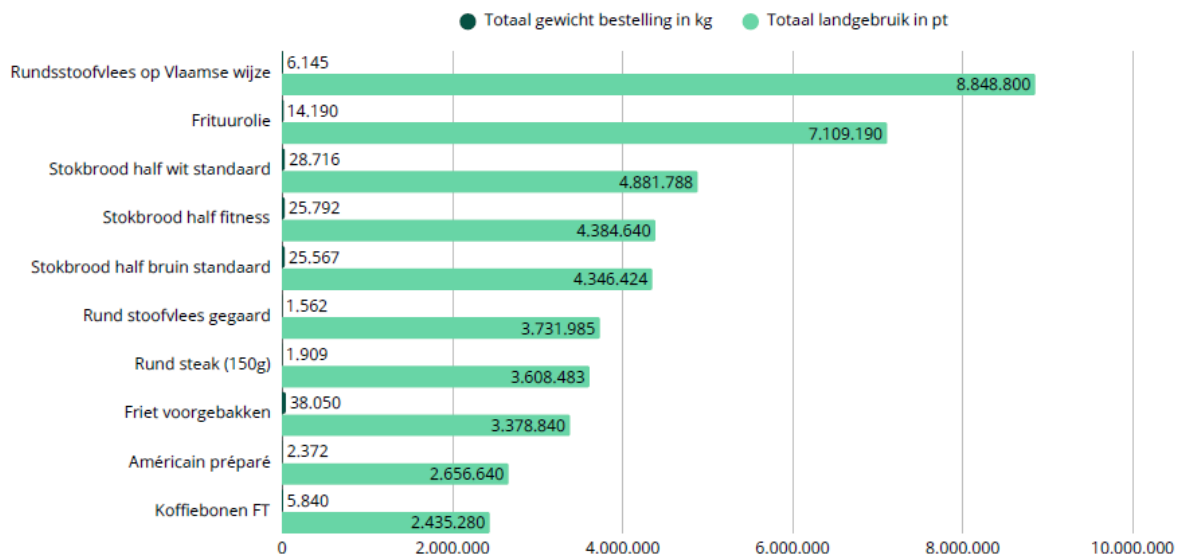
3.2.3 Landgebruik

Het aandeel van de productgroep vlees is ook in deze impactindicator groot (Figuur 8). Het overzicht ligt bij rundvlees. De productgroep met de tweede grootste impact in landgebruik is droge voeding. Deze is sterk gedreven door de subgroep oliën & koude sauzen (78% van het totaal droge voeding). Artikelen met veel gewicht hierin zijn frituurolie, olijfolie, zonnebloemolie en mayonaise, in totaal 24,8 ton aangekocht. Andere uitschieters zijn steenvruchten zoals pruimen.

Figuur 8: Aandeel (%) in totale impact landgebruik (pt) van bestellingen voor verschillende productcategorieën bij Het Facilitair Bedrijf, 2025 (Bron: Switten, 2026)

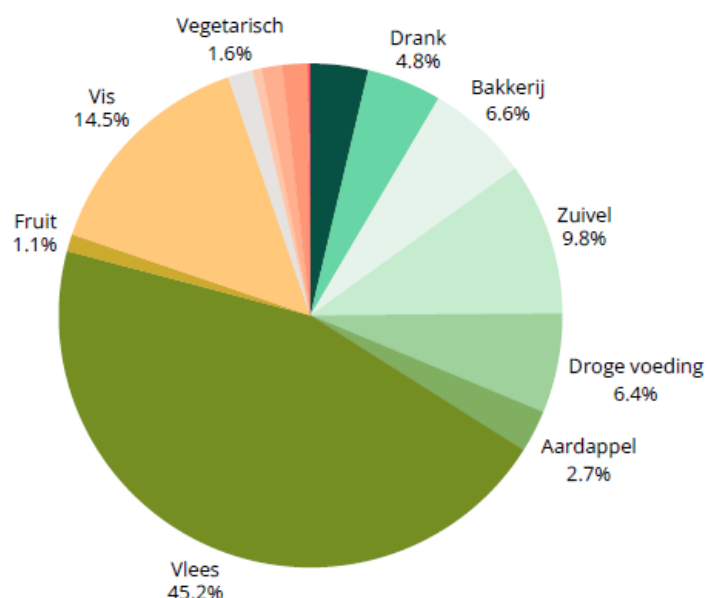
Figuur 9 toont de top tien van producten met het hoogste landgebruik in 2025.

Figuur 9: Top tien producten met het hoogste absolute landgebruik (pt) en het totale gewicht in bestellingen (kg) bij Het Facilitair Bedrijf, 2025 (Bron: Switten, 2026)

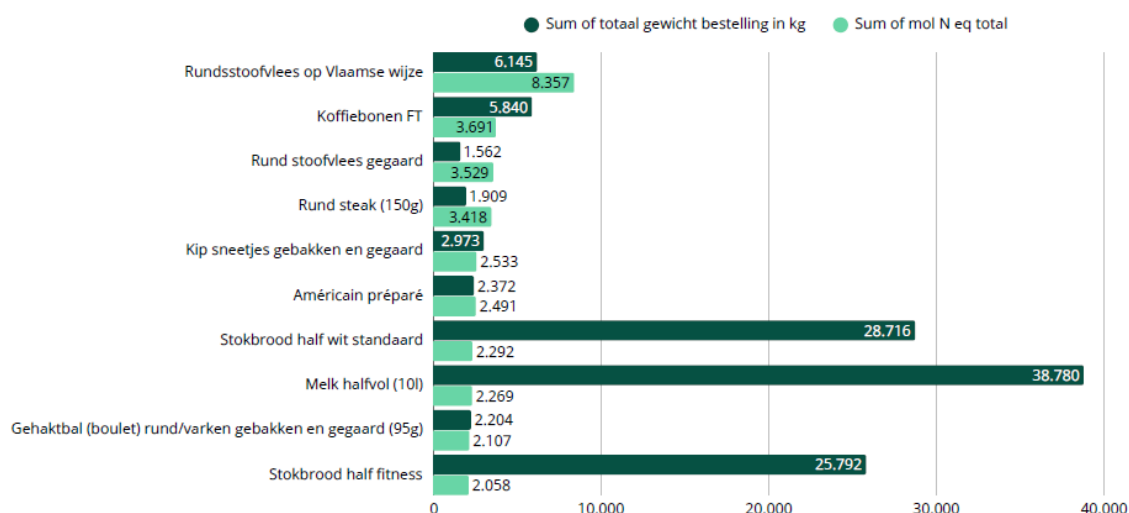
3.2.4 Eutrofiëring

Terrestrische eutrofiëring meet de impact van stikstofemissies naar landecosystemen (zoals ammoniak en stikstofoxiden) die biodiversiteitsverlies kunnen veroorzaken. Vlees, met name rund- en varkensvlees, scoort hoog (45,2%, [Figuur 10](#)) ten opzichte van het aandeel in het totale bestelgewicht (7%, [Figuur 3](#)). Dit is te wijten is aan stikstofemissies uit dierlijke mest en het gebruik van kunstmest voor voedergewassen. Ook de productgroep vis scoort hoog (14,5%, [Figuur 10](#)). Samen zijn de groepen vlees en vis goed voor 59,7% van de totale impact op eutrofiëring.

Figuur 10: Aandeel (%) in totale impact eutrofiëring (mol N-eq) van bestellingen voor verschillende productcategorieën bij Het Facilitair Bedrijf, 2025 (Bron: Switten, 2026)

[Figuur 11](#) toont de top tien van producten met de hoogste absolute impact op eutrofiëring in 2025. Omwille van grote aangekochte hoeveelheden vallen stokbroden en melk in deze top tien.

Figuur 11: Top tien producten met de hoogste absolute impact op eutrofiëring (mol N-eq) en het totale gewicht in bestellingen (kg) bij Het Facilitair Bedrijf, 2025 (Bron: Switten, 2026)

4 CONCLUSIES

Voor het eerst werd de eiwitverhouding voor Het Facilitair Bedrijf in kaart gebracht. Dankzij de analyse voor 2024 en 2025 konden de inspanningen die Het Facilitair Bedrijf voor de eiwitshift levert zichtbaar worden gemaakt. Het plantaardige aandeel van de totale eiwitaankopen nam tussen 2024 en 2025 toe van 43,4% naar 44,6%, een stijging van 1,2%-punt. Gelet op de trage evolutie voor de algemene situatie in Vlaanderen, is deze stijging een aanzienlijk resultaat. In de verschillende locaties waar Het Facilitair Bedrijf instaat voor de catering, werd in alle locaties (op één na) een stapje gezet in de goede richting. In sommige locaties was de sprong groter dan de gemiddelde stijging van Het Facilitair Bedrijf.

Bij het in kaart brengen van welke productgroepen of gerechten relatief vaak of minder vaak op het menu komen, maakt enkele zaken duidelijk. Het aandeel peulvruchten en op peulvruchten gebaseerde producten (bijvoorbeeld hummus) zit duidelijk in stijgende lijn, maar biedt nog veel potentieel. De traditionele plantaardige producten zoals tofu, seitan en tempeh zijn nagenoeg niet aanwezig in de cijfers. Bij de gerechten zien we de relatieve populariteit van de plantaardige gyros, maar de plantaardige versies van de vol-au-vent en stoofvlees moeten het toch nog steeds afleggen ten opzichte van de dierlijke variant. Het meer inzetten op kwalitatieve plantaardige gerechten die zelf gemaakt worden, kan helpen om de balans meer in evenwicht te brengen. Het hoge aandeel rood vlees (rund, varken) springt eveneens in het oog, wat voor zowel gezondheid als milieu-impact best kritisch onder de loep genomen wordt.

De milieu- en klimaatimpactanalyse bekijkt dezelfde cijfers op een andere manier en duidt enkele hotspots aan waar verbeteringen kunnen gedaan worden. Het maakt duidelijk hoe sterk dierlijke producten doorwegen in de verschillende impactcategorieën, zeker wanneer bekeken in verhouding tot de aangekochte volumes. Verder wordt ook in de plantaardige categorieën duidelijk waar er verbetermogelijkheden zijn om de milieu- en klimaatdruk te verminderen.

De inspanningen die Het Facilitair Bedrijf in functie van de eiwitshift levert, lonen duidelijk. Deze monitoring kan stimulerend werken op verschillende niveaus. Enerzijds geven de cijfers helder inzicht in de huidige eiwitaankopen en de evolutie ervan, en maken ze duidelijk waar de grootste opportuniteiten voor verbetering op vlak van milieu- en klimaatimpact liggen. Anderzijds geeft een dergelijke oefening aanleiding om het gesprek binnen de organisatie aan te gaan. Dit zowel met leidinggevenden als met medewerkers. Tot slot geeft dit resultaat ook aanleiding om trots te zijn op de verwezenlijkingen en geeft het goesting om door te gaan op dit pad.

5 METHODOLOGIE

Deze monitoring is opgemaakt op basis van de Eiweet-methodologie voor foodservice van Green Protein Alliance (GPA) in Nederland en ProVeg Nederland. Voor een gedetailleerde beschrijving van de methodologie verwijzen we naar het document voor de Eiweet-methodologie (Green Protein Alliance & ProVeg Nederland, 2026a). Doorheen het proces gaven de medewerkers van GPA en ProVeg Nederland de auteurs van dit rapport advies en valideerden ze de resultaten tijdens een validatieproces. De resultaten van 2024 (validatie op 24/11/2025) en 2025 (validatie op 08/05/2026) werden gevalideerd wat inhoudt dat de monitoring volgens de voorgeschreven methodologie correct is uitgevoerd.

5.1 Bestelgegevens, locaties en aanbod

De berekeningen voor de eiwitverhouding vertrekken van de bestelgegevens van Het Facilitair Bedrijf. Dit gaat over alle bestellingen die gedurende een volledig kalenderjaar werden geplaatst. In totaal gaat het over 2049 productlijnen (unieke producten). Wanneer we het dus over de consumptie van de Vlaams ambtenaar hebben, moeten we de bedenking maken dat het hier over aankoopgegevens van Het Facilitair Bedrijf gaat. Hierbij wordt er geen rekening gehouden met eventuele voedselverliezen³.

De bestellingen zijn opgesplitst per locatie (gebouw) waar Het Facilitair Bedrijf instaat voor de catering. Dit laat ons toe om per gebouw de verhouding en evolutie in kaart te brengen. Voor 2024 gaat het over de gebouwen in Brussel (Arenberg, Graaf de Ferraris, Hendrik Conscience, Ellips, Herman Teirlinck, Marie-Elisabeth Belpaire) en de provinciale Vlaams Administratieve Centra (Anna Bijns (VAC Antwerpen), Dirk Bouts (VAC Leuven), Jacob van Maerlant (VAC Brugge), Hendrik van Veldeke (VAC Hasselt) en Virginie Loveling (VAC Gent). In de loop van 2024 opende het Marie-Elisabeth Belpairegebouw de deuren en waren ze dus nog in opstart waardoor de data geen volledig jaar beslaan. Hetzelfde geldt voor het Ellips- en Ferrarisgebouw dat in de loop van hetzelfde jaar de deuren sloten. In 2025 gaat het over de gebouwen in Brussel (Conscience, Herman Teirlinck, Marie Elisabeth Belpaire) en dezelfde provinciale Vlaams Administratieve Centra plus de nieuwkomer Rik Wouters (VAC Mechelen).

Het Facilitair Bedrijf biedt een assortiment aan cateringopties aan. Broodjes, koude schotels en warme maaltijden kunnen gegeten worden in de koffiebars en bedrijfsrestaurants in de verschillende locaties. Ze staan ook in voor dranken op de werkplek (water, warme dranken in de koffieautomaten). Tot slot staat Het Facilitair Bedrijf klaar voor catering tijdens vergaderingen of events.

5.2 Eiweet voor foodservice

Om de consumptie van de Vlaamse ambtenaar in kaart te brengen, werd gebruik gemaakt van de Eiweet-methodologie. De bestelgegevens van Het Facilitair Bedrijf vormden het startpunt. De 2049 productlijnen werden individueel gekoppeld aan een specifieke groep:

³ Het Facilitair Bedrijf zet zich in om voedselverliezen zoveel mogelijk te beperken. Meer informatie op [Duurzaamheid bij Het Facilitair Bedrijf - We beperken het voedselverlies](#).

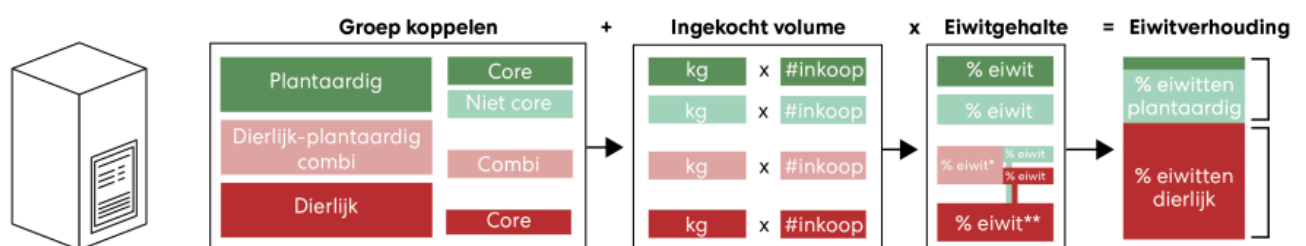
- **Plantaardige kerngroep:** plantaardige producten die uit veel eiwitten bestaan en/of significant bijdragen aan de eiwitshift. Deze producten worden als vervanging van producten met dierlijke eiwitten gezien. Voorbeelden zijn tofu, peulvruchten, noten en zaden, plantaardig gehakt en haver- of sojadrink.
- **Plantaardige restgroep:** producten die uitsluitend uit plantaardige bronnen afkomstig zijn, maar die niet direct bijdragen aan de eiwitshift. Voorbeelden zijn aardappelen, fruit, rijst, brood of groenten zoals wortelen.
- **Dierlijk-plantaardig combinatie (gemengd):** producten die zowel dierlijke als plantaardige eiwitten bevatten, zoals maaltijden of samengestelde producten. Voorbeelden zijn een linsensalade met kip, een chocolade koekje, een appeltaart met kippenei of een kant-en-klare lasagne bolognese met dierlijk gehakt en kaas.
! Tenzij de exacte verdeling gekend is, worden deze producten voor 60% van de eiwitten bij de dierlijke groep gerekend en voor 40% bij de plantaardige groep.
- **Dierlijk:** producten die grotendeels of uitsluitend uit dierlijke ingrediënten bestaan. Voorbeelden zijn vlees en gevogelte, kaas, zuivel, eieren, stoofvlees en vol-au-vent.

Met behulp van de beslissingsboom uit de Eiweet-methodologie kunnen de producten waar twijfel over bestaat aan de juiste groep gekoppeld worden.

Vervolgens wordt het totaal ingekocht volume per productlijn berekend. Dit was een vrij eenvoudige oefening op basis van de bestelgegevens die werden aangeleverd van Het Facilitair Bedrijf. Bij zogenaamde 'nullijnen' of ogenschijnlijk vreemde gewichten (extreem hoog of extreem laag) werd er een dubbele controle gedaan.

Tot slot werd per productlijn het eiwitgehalte (per 100 gr) gekoppeld. Dit gebeurde voor de meeste producten op basis van informatie van Quality Guard, een bedrijf dat nutritionele informatie en informatie over allergenen aanlevert voor Het Facilitair Bedrijf. Waar informatie ontbrak, werd door middel van een zoektocht op het web het juiste eiwitgehalte gezocht. Waar dat niet mogelijk bleek, werd een soortgelijk product gelinkt uit de database van Internubel. Dit levert uiteindelijk een verhouding op die wordt uitgedrukt in het percentage dierlijke en plantaardige eiwitten.

Onderstaande **Figuur 12** geeft een schematisch overzicht van de Eiweet-methodologie.

* Gesplitst naar reële verhouding of 60 dierlijk/40 plantaardig gesplitst

** Bij aanwezigheid plantaardige eiwitten valt product in combi

Figuur 12: Schematisch overzicht van de Eiweet-methodologie voor foodservice (Green Protein Alliance & ProVeg Nederland, 2026a)

5.3 Milieu- en klimaatimpact

De analyse van de bestelgegevens biedt een opportuniteit om de milieu- en klimaatimpact te berekenen. Deze analyse werd in handen gegeven van Ecotarian. Meer details kunnen teruggevonden worden in het rapport van Switten (2026).

5.3.1 Methode

Op basis van de bezorgde tabel met de productlijnen, koppelde Ecotarian deze referenties aan de Agribalyse® 3.2 databank. Agribalyse is de Franse databank voor levenscyclusinformatie van landbouw- en voedselproducten. De databank, ontwikkeld door ADEME, geeft inzicht in de milieu-impact van honderden producten, van “cradle to gate”. Deze databank wordt vaak gebruikt om levenscyclusanalyses (LCA's) uit voeren en sluit nauw aan bij productiepraktijken die vergelijkbaar zijn met onze regio. Agribalyse gebruikt de Europese Environmental Footprintmethodologie (EF 3.1). Dit wil ook zeggen dat de impact van bereiding en voedselverlies in de keukens buiten de scope vallen.

Hierbij is (doorgaans) geen rekening gehouden met transportafstand, seizoen of leverancier. Onderzoek toont immers aan dat verschillen in producttype in de regel een veel grotere invloed hebben op de totale klimaatverandering (en andere impactindicatoren) dan verschillen in transportafstand, seizoen of leverancier. Voor veel productgroepen gaat het om verschillen in orde van grootte, terwijl variaties binnen eenzelfde product meestal beperkter blijven.

5.3.2 Datamatching en gebruik van proxy's

De artikelen werden waar mogelijk gekoppeld aan de passende artikelen in Agribalyse. Indien het artikel niet één-op-één beschikbaar was, is er gekozen voor een alternatief waarvan de ecologische voetafdruk gelijkaardig is. Voor 92% van de artikelen werd een één-op-één koppeling gemaakt, voor 8% van de artikelen werd een proxy gevonden.

5.3.3 Impactindicatoren

Voor de analyses werden verschillende impactindicatoren geselecteerd. Deze zijn het meest relevant om een indruk te geven van de ecologische voetafdruk van voeding. Wetenschappelijk onderzoek bevestigt dat enkel naar CO₂-uitstoot kijken slechts een beperkt beeld geeft. Ook het verlies aan biodiversiteit, waterschaarste, druk op lokale ecosystemen, ontbossing, verzuring van bodems zijn gevolgen van landbouw en het voedselsysteem.

Voor dit rapport hebben we ons beperkt tot deze impactindicatoren:

- **Klimaatverandering (CO₂e):** deze indicator meet de bijdrage aan klimaatverandering door emissies van broeikasgassen, waaronder koolstofdioxide (CO₂), methaan (CH₄) en distikstofoxide (N₂O), en drukt deze uit in kg koolstofdioxide-equivalent (CO₂e), gebaseerd op het global warming potential (GWP100) over een tijdshorizon van 100 jaar.
- **Waterimpact:** deze indicator drukt de waterimpact uit, gewogen naar lokale waterschaarste: watergebruik in droge regio's weegt zwaarder dan in waterrijke gebieden. Gemeten in m³ waterschaarste-equivalent per kg product.
- **Landgebruik:** deze indicator geeft aan hoe landgebruik de bodemkwaliteit en bijbehorende ecosystemen beïnvloedt, samengevat in één geaggregeerde indicator. Gemeten in punten (“pt”).

- **Eutrofiëring – terrestrisch:** deze indicator meet de potentiële impact van stikstofgerelateerde emissies (zoals ammoniak en stikstofoxiden) op landecosystemen. De resultaten worden uitgedrukt in mol N-eq en geven aan in welke mate deze emissies de biodiversiteit en het evenwicht van ecosystemen kunnen verstoren.

6 KADERING VAN HET RAPPORT

6.1 Hoe ziet het aanbod van Het Facilitair Bedrijf eruit?

6.1.1 Garanties voor lekker, gezond en gevarieerd eten in de restaurants van Het Facilitair Bedrijf

Het Facilitair Bedrijf formuleerde specifieke [garanties](#) die zij bieden voor lekker, gezond en gevarieerd eten in de restaurants. Specifiek voor het plantaardige aanbod worden volgende garanties gespecificeerd:

- Ontbijt: er is dagelijks minstens één vegan ontbijtkoek beschikbaar, net als soja-yoghurt, havermoutcups en een plantaardig melkalternatief voor in de koffie.
- Tussendoortjes: er worden dagelijks een assortiment aan plantaardige tussendoortjes voorzien.
- Broodjes: minstens een kwart van het broodjesaanbod is volledig plantaardig. Daarboven is telkens één van de twee broodjes in de suggesties (bovenop het vaste assortiment) vegetarisch.
- Soep: soep wordt doorgaans zonder room gemaakt. Indien er toch room gebruikt wordt, wordt er gekozen voor een lichte, plantaardige variant met maximaal vijftien procent vet. Minstens vier keer per week staat er een volledig plantaardige soep op het menu
- Warme maaltijden: dagelijks wordt een vegetarisch alternatief voorzien. Minstens twee keer per week staat er ook een volledig plantaardige hoofdschotel op het menu.
- Koude schotels: er is dagelijks minstens één vegetarische schotel beschikbaar.
- Koolhydraten: er is dagelijks minstens een plantaardige variant beschikbaar.
- Desserts: er is dagelijks een plantaardig dessert beschikbaar, zoals soja-yoghurt of plantaardig gebak.

Naast het aanbod in het bedrijfsrestaurant, is er ook een uitgebreid aanbod voor plantaardige opties in [de cateringbrochure](#). Bij vrijwel elke gelegenheid wordt een plantaardig alternatief voorzien. Indien de klant dit wenst, kan ook een volledig plantaardig eventaanbod voorzien worden.

6.2 Beleidscontext

6.2.1 Green Deal Eiwitshift op ons bord 2.0

Huidig rapport kadert binnen de [Green Deal Eiwitshift op ons bord 2.0](#) die loopt van 2025 tot 2030. Deze Green Deal heeft als doelstelling om in Vlaanderen 60% van onze eiwitten uit plantaardige voedingsmiddelen en 40% uit dierlijke te halen tegen 2030. Deze doelstelling is overgenomen in de [Vlaamse eiwitstrategie](#) (Agentschap Landbouw & Zeevisserij, 2023). Meer dan 70 partners ondertekenden de Green Deal Eiwitshift 2.0. Het Facilitair Bedrijf is ook partner en nam volgende engagementen op:

- *Het Facilitair Bedrijf zal in samenwerking met Departement Omgeving de verhouding tussen dierlijke en plantaardige eiwitten in de aankopen in kaart brengen via een pilootproject op basis van hun aankopen over één jaar.*
- *Het Facilitair Bedrijf zal onderzoeken of het mogelijk is om het plantaardig aanbod in het cateringaanbod verder te vergroten, o.a. via een customer journey.*

6.2.2 Vlaamse voedselstrategie Go4Food en voedseldeal catering

De Green Deal Eiwitshift op ons bord 2.0 en de Vlaamse eiwitstrategie maken deel uit van de overkoepelende Vlaamse voedselstrategie [Go4Food](#). Go4Food wil door samenwerking ons voedselsysteem verbeteren. Ze is opgebouwd rond vier strategische pijlers: gezonde en duurzame voeding voor iedereen, voedselsysteem binnen ecologische grenzen, voluit voor een veerkrachtige voedsleconomie en voedsel verbindt boer tot burger. Onder deze vier strategische pijlers, centraal met elkaar verbonden in een hart om het belang van de systeemaanpak te benadrukken, vallen 19 strategische doelstellingen (SD's). Het huidige project sluit aan bij SD1 'Gezonde en duurzame voedingspatronen als gezamenlijke missie', SD2 'Voedselomgeving creëren waarin gezonde en duurzame keuzes de gemakkelijkste keuzes zijn' en SD9 'de eiwitproductie en eiwitconsumptie verduurzamen en diversifiëren'.

De voedselstrategie krijgt concreet vorm door engagementen van partners in de vorm van [voedseldeals](#). Eén van die voedseldeals is de voedseldeal 'catering' met als doel het stimuleren van een gezond, duurzaam én betaalbaar voedingsaanbod in een openbare dienstensetting, rekening houdend met haalbaarheid en prijszetting. Het belang van een meer lokale, biologische en plantaardige catering zijn hierbij specifieke aandachtspunten. Als Vlaamse overheid wordt er vertrokken van de eigen publieke cateraar (Het Facilitair Bedrijf) waarbij de geleerde lessen en inzichten kunnen worden doorvertaald naar lokale besturen en cateraars in scholen, zorginstellingen en bedrijven.

6.2.3 Vlaams Energie- en Klimaatplan (VEKP) en Interne Klimaatplan van de Vlaamse Overheid

Huidig rapport past ook binnen de doelstellingen van het [Vlaamse Energie- en Klimaatplan \(VEKP\) 2021 - 2030](#). Dat stelt dat de overheid haar verantwoordelijkheid neemt om de eigen klimaatimpact zoveel mogelijk te reduceren. Daarbij wordt benoemd dat het essentieel is dat de Vlaamse Overheid het in haar interne bedrijfsvoering minstens even goed doet als de doelgroepen op wie ze haar beleid richt. Op die manier kan ze haar voorbeeldrol opnemen en uitdragen. Ook in het interne klimaatplan van de Vlaamse Overheid wordt deze doelstelling bekrachtigd. Daarnaast stelt het VEKP dat de Vlaamse regering zich engageert om bio, lokaal en eiwitshift meer ingang te laten vinden via de catering bij de Vlaamse overheid en via de overheidsopdrachten uitgeschreven door lokale besturen.

7 DANKWOORD

Dit rapport is tot stand gekomen dankzij een mooie samenwerking van verschillende organisaties. Het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid is, als coördinator van de Green Deal Eiwitshift op ons bord, initiatiefnemer van deze monitor en staat in voor de opmaak van dit rapport. Het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid staat in voor de realisatie van een kwaliteitsvol leefmilieu waarin op een duurzame wijze wordt gebruik gemaakt van diverse voorraden en van de beschikbare ruimte. Het Departement heeft daarnaast als taak de ontwikkeling van een geïntegreerd omgevingsbeleid dat gericht is op de beleidsvoorbereiding en -implementatie, draagvlakverbreding, handhaving van de regelgeving en beleidsevaluatie.

Het meeste werk dat nodig is geweest om dit rapport te schrijven, is niet zichtbaar. Een grote dataset vergt de nodige inzet en behendigheid om aan te pakken. Dankjewel Pieter-Jan De Marez van het Departement Omgeving om structuur te brengen in de data en, vooral, om de data te verwerken. Zonder zijn oog voor structuur en de nodige Excel-skills, konden we niet tot deze inzichten gekomen zijn.

Alles valt of staat met een constructieve partner en de kwaliteit van data. Dankjewel Lander Van den Heede van Het Facilitair Bedrijf om een uitstekende en gedetailleerde dataset te bezorgen waarop we konden verder bouwen. Lander hielp ons ook om de dataset te vervolledigen en dacht mee rond verschillende pistes en interpretaties om de inzichten te verrijken. Met Sven Peeters en Kateriene Vanclooster van Het Facilitair Bedrijf vonden we partners om de inzichten te verbeteren en om na te denken over volgende stappen.

Natuurlijk willen we van de gelegenheid gebruik maken om alle medewerkers van Het Facilitair Bedrijf te bedanken. Zij staan elke dag in voor het welzijn van de Vlaamse ambtenaar. We zijn in goede handen.

Dankjewel aan Laura Switten van Ecotarian die aan de slag ging om de cijfers op een andere manier te laten spreken. Door een klimaat- en milieuanalyse werd een andere blik geworpen op dezelfde dataset. Dankjewel ook aan Anke van't Klooster, Jessie van Hattum, Freya Hiemstra en Nynke van der Burgh van Green Protein Alliance en ProVeg Nederland. Zij staan, onder meer, in voor de correcte toepassing van de EI-WEET-methodologie en stonden ons bij in het maken van consistente beslissingen.

8 REFERENTIELIJST

Agentschap Landbouw & Zeevisserij. (2023). *Voortgangsrapport 2023, Vlaamse Eiwitstrategie*. Geraadpleegd op 23 januari 2024 op <https://lv.vlaanderen.be/beleid/vlaamse-kost/eiwitstrategie>

De Ridder, K., Bel, S., Brocatus, L., Cuypers, K., Lebacqz, T., Moyersoen, I., . . . Teppers, E. (2016). *De consumptie van voedingsmiddelen en de inname van voedingsstoffen*. In S. Bel & J. Tafforeau (Eds.), *Voedselconsumptiepeiling 2014-2015. Rapport 4*. Brussel: WIV-ISP.

Dénos, C., Vandevijvere, S., Boone, L., Cooreman-Algoed, M., De Bauw, M., Achten, W.M.J., Dewulf, J. (2024). *Contribution of ultra-processed food and animal-plant protein intake ratio to the environmental impact of Belgian diets*, Sustainable Production and Consumption, 51, 584-598

Departement Omgeving. (2025a). *Green Deal Eiwitshift op ons bord 2.0*. Geraadpleegd op 25 februari 2026 op <https://omgeving.vlaanderen.be/nl/021-eiwitshift-op-ons-bord-20>

Departement Omgeving. (2025b). *De Green Deal Eiwitshift op ons bord 2.0 schiet uit de startblokken*. Geraadpleegd op 25 februari 2026 op <https://omgeving.vlaanderen.be/nl/eiwitshift-op-ons-bord-20/de-green-deal-eiwitshift-op-ons-bord-20-schiet-uit-de-startblokken>

Green Protein Alliance & ProVeg Nederland. (2026a). *Eiweet methodiek foodservice*. Geraadpleegd op 25 februari 2026 op https://eiweet.nl/wp-content/uploads/2026/01/2026_Eiweet-Monitor-Foodservice-2026-Update-Green-Protein-Alliance-Proveg.pdf

Green Protein Alliance & ProVeg Nederland. (2026b). *Eiweet Landelijke contractcaterars eiwitverhouding 2024 & 2025*. Geraadpleegd op 16 juni 2026 op https://eiweet.nl/wp-content/uploads/2026/06/2026_Foodservice-Eiweet-eiwitverhoudingen-2024-2025-16-juni-ProVeg-en-GPA.pdf

Het Facilitair Bedrijf. (z.d.). *Visie – Missie – Strategie*. Geraadpleegd op 25 februari 2026 op <https://www.vlaanderen.be/het-facilitair-bedrijf/visie-missie-strategie>

Rubens, K., Neven, L. & Jonckheere, J. (2021). *Voeding en milieuverantwoorde consumptie: naar gezonde voedingspatronen voor een gezonde planeet - Achtergronddocument bij aanbevelingen bij de voedingsdriehoek, Vlaams Instituut Gezond Leven i.s.m. departement Omgeving en Agentschap Zorg en Gezondheid*. Geraadpleegd op 25 februari 2026 op https://www.gezondleven.be/files/voeding/Achtergronddocument_Voeding-en-duurzaamheid-min.pdf

Rubens, K., Wynants, E., Moyersoen, I., Vermeiren, S., Guffens, L., Michiels, K., Gilis, F. & Schryvers, S. (2025). *EI-MEET: Monitoring eiwitinname en -aankopen in Vlaanderen 2024*, Green Deal Eiwitshift op ons bord, Departement Omgeving, Vlaamse overheid

Switten, L. (2026). *EI-MEET: Monitoring eiwitconsumptie bij de Vlaamse overheid 2024-2025, Milieu- en klimaatimpactanalyse*. Ecotarian in opdracht van Green Deal Eiwitshift op ons bord 2.0, Departement Omgeving, Vlaamse overheid

